

Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz ustawy o prawach konsumenta (UC111)			
Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy/ pkt Uzasadnienia/ pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Uwaga/ Propozycja zmian zapisu
1.	Uwaga generalna	Naczelna Rada Adwokacka	<p>Zmiana nawyków konsumentów, polegająca na uwzględnianiu wpływu działań przedsiębiorców oraz ich produktów i usług na środowisko i kwestie społeczne, jest jednym z głównych motorów transformacji unijnej gospodarki w kierunku zrównoważonym, ponieważ zmusza przedsiębiorców do większej dbałości o te kwestie w celu zachowania konkurencyjności. W praktyce zmiana ta znajduje odzwierciedlenie, w szczególności, w intensyfikacji praktyk przedsiębiorców polegających na używaniu ogólnych twierdzeń takich jak na przykład „ekologiczne”, „neutralne dla klimatu”, „przyjazne dla środowiska”, „zrównoważone”, „zeroemisyjne” czy podobnych. Z uwagi na powyższe, konieczne jest zapewnienie ochrony zaufania konsumentów do prawdziwości takich twierdzeń poprzez wdrożenie mechanizmów przewidzianych w Dyrektywie.</p> <p>Z perspektywy przedsiębiorców, na których Projekt nakłada nowe obowiązki, aby nie zakłócić działania tego mechanizmu motywacyjnego, konieczne jest zachowanie proporcjonalności we wdrażaniu środków służących realizacji założeń Dyrektywy w ramach Projektu. Możliwość komunikowania podejmowanych wysiłków na rzecz zrównoważonego rozwoju stanowi bowiem istotną motywację dla przedsiębiorców do ograniczania negatywnego wpływu ich działalności oraz oferowanych przez nich produktów lub usług na środowisko i kwestie społeczne. Negatywnym zjawiskiem, które obserwowaliśmy do tej pory w związku z intensyfikacją działań Prezesa UOKiK w zakresie przeciwdziałania greenwashingowi, jest greenhushing, rozumiany jako celowe powstrzymanie się przez przedsiębiorców od komunikowania rzeczywistych działań i osiągnięć w zakresie zrównoważonego rozwoju z obawy przed sankcjami. Greenhushing stosowany jest również przez przedsiębiorców, którzy podejmowali realne działania na rzecz zmniejszenia negatywnego wpływu ich działalności, produktów czy usług na środowisko z uwagi na niejasne przepisy i praktyki w tym zakresie. W ramach dalszych prac legislacyjnych konieczne jest zatem wprowadzenie obowiązków w sposób zrozumiały, przy jednoczesnym zachowaniu dostępności, w szczególności kosztowej, możliwości prowadzenia zielonej i społecznej komunikacji i zwiększenia pewności prawa w tym zakresie. Konieczne jest również połączenie wysiłków legislacyjnych z kampanią edukacyjną, mającą na celu wskazywanie dobrych praktyk w tym zakresie i prezentowanie przykładów praktyk zakazanych, nie tylko w związku z prowadzonymi już postępowaniami w tym zakresie</p>
2.	art. 2 pkt 13 Ustawy o nieuczciwych	Naczelna Rada Adwokacka	<u>Aktualne brzmienie Projektu:</u>

	<p>praktykach rynkowych - Zmiana zakresu definicji „twierdzenia dotyczącego ekologiczności”</p>		<p>„<i>twierdzeniu dotyczącym ekologiczności – rozumie się przez to każdy komunikat lub oświadczenie stanowiące element informacji handlowej, przedstawione w dowolnej postaci, w tym jako tekst, ilustracja, grafika, symbol, oznakowanie, nazwa handlowa, firma lub nazwa produktu, które [...]</i>”</p> <p><u>Brzmienie Dyrektywy:</u></p> <p>„<i>»twierdzenie dotyczące ekologiczności« oznacza każdy komunikat lub oświadczenie w kontekście komunikacji handlowej, które nie są obowiązkowe na mocy prawa Unii ani prawa krajowego, występujące w dowolnej postaci, w tym oświadczenia w postaci tekstu, ilustracji, grafiki lub symbolu, takie jak oznakowania, nazwy handlowe, nazwy przedsiębiorstwa lub nazwy produktu, i w którym [...]</i>”</p> <p><u>Proponowane brzmienie Projektu:</u></p> <p>„<i>twierdzeniu dotyczącym ekologiczności – rozumie się przez to każdy komunikat lub oświadczenie w kontekście praktyk rynkowych, przedstawione w dowolnej postaci, w tym jako tekst, ilustracja, grafika, symbol, oznakowanie, nazwa handlowa, firma lub nazwa produktu, które [...]</i>”</p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>W aktualnym brzmieniu definicji Projekt odwołuje się do „informacji handlowej”. Pojęcie to nie jest bezpośrednio zdefiniowane w Ustawie o nieuczciwych praktykach rynkowych. Pośrednio definiuje się je w definicji „propozycji nabycia produktu”, tj. <i>propozycji nabycia produktu - rozumie się przez to informację handlową określającą cechy produktu oraz jego cenę, w sposób właściwy dla użytego środka komunikowania się z konsumentami, która bezpośrednio wpływa bądź może wpływać na podjęcie przez konsumenta decyzji dotyczącej umowy</i>. Zastosowanie pojęcia „informacji handlowej” mogłoby spowodować zawężenie zakresu stosowania definicji „twierdzenia dotyczącego ekologiczności”. Wskazany jest jednak wprowadzenie szerokiego zakresu definicji, celem zrealizowania celów Dyrektywy.</p> <p>W praktyce często pojawia się wątpliwość czy oświadczenia składane w ramach sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, której sporządzanie dla części przedsiębiorców wynika z zapisów prawa, a część przedsiębiorców robi to dobrowolnie, podlegają wymogom określonym w Ustawie tj. czy jest kwalifikowana jako „twierdzenie dotyczące ekologiczności.” Warto doprecyzować tę kwestię w toku prac nad Projektem.</p>
3.	art. 2 pkt 14 Ustawy o nieuczciwych praktykach rynkowych		<p><u>Aktualne brzmienie Projektu:</u></p> <p>„<i>ogólnym twierdzeniu dotyczącym ekologiczności – rozumie się przez to każde twierdzenie dotyczące ekologiczności przekazane pisemnie lub ustnie przy użyciu dowolnego środka komunikowania się</i>”</p>

	<p>Przeformułowanie definicji „ogólnego twierdzenia dotyczącego ekologiczności” tak by odróżnić stwierdzenie ogólne od szczegółowego twierdzenia dotyczącego ekologiczności</p>		<p><i>z konsumentami, które nie jest zawarte w oznakowaniu dotyczącym zrównoważonego charakteru i opis tego twierdzenia nie jest podany w jasny i wyraźny sposób za pomocą tego samego środka komunikowania się z konsumentami”</i></p> <p><u>Brzmienie Dyrektywy:</u></p> <p><i>»ogólne twierdzenie dotyczące ekologiczności« oznacza każde twierdzenie dotyczące ekologiczności przekazane w formie pisemnej lub ustnej, w tym za pośrednictwem mediów audiowizualnych, które nie jest zawarte w oznakowaniu dotyczącym zrównoważonego charakteru, w przypadku gdy specyfikacja twierdzenia nie jest podana w jasny i wyraźny sposób za pomocą tego samego środka przekazu;”</i></p> <p><u>Proponowane brzmienie Projektu:</u></p> <p><i>„ogólnym twierdzeniu dotyczącym ekologiczności – rozumie się przez to każde twierdzenie dotyczące ekologiczności przekazane pisemnie lub ustnie przy użyciu dowolnego środka komunikowania się z konsumentami, które nie jest zawarte w oznakowaniu dotyczącym zrównoważonego charakteru i opis uszczegóławiający tego twierdzenia nie jest podany w jasny i wyraźny sposób za pomocą tego samego środka komunikowania się z konsumentami”</i></p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>Dyrektywa wprowadza wyraźne rozróżnienie między „ogólnymi” twierdzeniami dotyczącymi ekologiczności, które definiuje i które są zakazane, jeżeli nie towarzyszy im oznakowanie i „szczegółowymi” twierdzeniami, które, choć niezdefiniowane wprost, są ich przeciwieństwem i są dozwolone. Dla ułatwienia stosowania zapisu Projektu warto dodać słowo „uszczegóławiający” lub inny alternatywny termin, by przedsiębiorcy nie mieli wątpliwości co opis twierdzenia ma zawierać.</p> <p>W praktyce warto edukować przedsiębiorców co do przykładów takich ogólnych twierdzeń dotyczących ekologiczności, których przykłady zawarto w preambule Dyrektywy.</p>
4.	<p>art. 2 pkt 16 Ustawy o nieuczciwych praktykach rynkowych - Zmiana zakresu definicji „system certyfikacji”) tak, by zapewnić zgodność z Dyrektywą</p>	<p>Naczelna Rada Adwokacka</p>	<p><u>Aktualne brzmienie Projektu:</u></p> <p><i>„systemie certyfikacji – rozumie się przez to weryfikację i poświadczenie spełnienia przez produkt, proces lub działalność przedsiębiorcy wymogów umożliwiających stosowanie oznakowania dotyczącego zrównoważonego charakteru, dokonane przez podmiot, który:</i></p> <p><i>a) uzyskał akredytację, o której mowa w art. 2 pkt 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie</i></p>

			<p>akredytacji i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30, z późn. zm.)) lub</p> <p>b) <i>uzyskał potwierdzenie posiadania kompetencji i niezależności, niezbędnych do weryfikacji i poświadczenia spełniania wymogów umożliwiających stosowanie oznakowania dotyczącego zrównoważonego charakteru, w oparciu o normę ISO/IEC 17065 lub normę ISO/IEC 17021 I;”</i></p> <p><u>Brzmienie Dyrektywy:</u></p> <p><i>„system certyfikacji” oznacza system weryfikacji przez osobę trzecią, który poświadcza, że produkt, proces lub działalność przedsiębiorcy spełniają określone wymogi, umożliwia stosowanie odpowiedniego oznakowania dotyczącego zrównoważonego charakteru, i którego warunki, w tym wymogi, są publicznie dostępne i spełniają następujące kryteria:</i></p> <p><i>a) system jest otwarty na przejrzystych, sprawiedliwych i niedyskryminacyjnych warunkach dla wszystkich przedsiębiorców, którzy chcą i są w stanie spełnić wymogi systemu;</i></p> <p><i>b) wymogi systemu opracowuje właściciel systemu w porozumieniu z odpowiednimi ekspertami i zainteresowanymi stronami;</i></p> <p><i>c) system określa procedury postępowania w przypadku niezgodności z wymogami systemu i przewiduje wycofanie lub zawieszenie stosowania przez przedsiębiorcę oznakowania dotyczącego zrównoważonego charakteru w przypadku niezgodności z wymogami systemu; oraz</i></p> <p><i>d) monitorowanie przestrzegania przez przedsiębiorcę wymogów systemu podlega obiektywnej procedurze i jest prowadzone przez stronę trzecią, której kompetencje i niezależność zarówno od właściciela systemu, jak i od przedsiębiorcy, opierają się na normach i procedurach międzynarodowych, unijnych lub krajowych;”</i></p> <p><u>Proponowane brzmienie Projektu:</u></p> <p><i>[takie jak w Dyrektywie]</i></p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>Obecne brzmienie Projektu w komentowanym zakresie pozostaje wprost sprzeczne z Dyrektywą, która definiuje wymagania dotyczące systemu certyfikacji w sposób szerszy.</p> <p>Niespójność ta mogłaby stanowić barierę funkcjonowania unijnego rynku poprzez zakłócenie swobody przepływu towarów i usług poprzez nieuznawanie systemów certyfikacji uznawanych w ramach innych krajów członkowskich UE.</p>
--	--	--	---

			W związku z tym zaleca się, aby definicja systemu certyfikacji była zgodna z brzmieniem Dyrektywy, która nie przewiduje odstępstw w tym zakresie.
5.	art. 2 pkt 21 Ustawy o nieuczciwych praktykach rynkowych - Dodanie nowych definicji do Projektu w związku z definicją „funkcjonalności”	Naczelna Rada Adwokacka	<p>Definicja funkcjonalności w rozumieniu art. 2 pkt 5f ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, która brzmi: „funkcjonalność - zdolność treści cyfrowej, usługi cyfrowej lub towaru do pełnienia swoich funkcji z uwzględnieniem ich przeznaczenia” obejmuje pojęcia, które nie zostały zdefiniowane w Ustawie o nieuczciwych praktykach rynkowych takie jak „treść cyfrowa” i „usługa cyfrowa”. W związku z czym proponuje się dodanie definicji odwołujących się do Ustawy o prawach konsumenta.</p> <p>„treść cyfrowa – rozumie się przez to funkcjonalność w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta”</p> <p>„usługa cyfrowa – rozumie się przez to funkcjonalność w rozumieniu art. 2 pkt 5a ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta”</p> <p>Równocześnie warto zauważyć, że aktualnie definicja „funkcjonalności” nie obejmuje obecnie towaru z elementami cyfrowymi (na etapie implementacji wprowadzono odrębną od definicji „towaru” definicję „towaru z elementami cyfrowymi”).</p>
6.	art. 2 pkt 22 Ustawy o nieuczciwych praktykach rynkowych - Usunięcie definicji „niezależnego eksperta”, by zachować zgodność z dyrektywą	Naczelna Rada Adwokacka	<p><u>Aktualne brzmienie Projektu:</u></p> <p><i>„niezależnym ekspercie – rozumie się przez to podmiot, który:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>a) uzyskał akredytację, o której mowa w art. 2 pkt 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30, z późn. zm.)) lub</i> <i>b) uzyskał potwierdzenie posiadania kompetencji i niezależności, niezbędnych do weryfikacji i poświadczenia spełniania wymogów umożliwiających stosowanie oznakowania dotyczącego zrównoważonego charakteru, w oparciu o normę ISO/IEC 17065 lub normę ISO/IEC 17021 1”</i> <p><u>Brzmienie Dyrektywy:</u></p> <p><i>[brak definicji]</i></p> <p><u>Proponowane brzmienie Projektu:</u></p> <p><i>[usunąć definicję]</i></p>

			<p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>Obecne brzmienie Projektu w komentowanym zakresie pozostaje wprost sprzeczne z Dyrektywą, która nie definiuje wymagań dotyczących niezależnego eksperta.</p> <p>Niespójność ta mogłaby stanowić barierę funkcjonowania unijnego rynku poprzez zakłócenie swobody przepływu towarów i usług poprzez nieuznawanie potwierdzeń wydawanych przez podmioty uznawane w innych państwach członkowskich UE.</p> <p>Należy też zauważyć, że definicja „niezależnego eksperta” stosowana jest w kontekście „formułowanie twierdzeń dotyczących ekologiczności związanych z przyszłą efektywnością ekologiczną bez jasnych, obiektywnych, publicznie dostępnych i weryfikowalnych zobowiązań określonych w szczegółowym i realistycznym planie wykonania, który obejmuje wymierne i określone w czasie cele oraz inne odpowiednie elementy niezbędne do wsparcia jego realizacji, takie jak przydział zasobów”. W praktyce poświadczeń tego typu dokonują podmioty inne niż zajmujące się nadawaniem oznakowań dotyczących zrównoważonego charakteru, z którego zaczerpnięto odwołania do przepisów i norm wspomnianych w aktualnej definicji.</p> <p>W związku z tym zaleca się, aby usunąć tę definicję.</p>
7.	Uszczegółowienie art. 6 ust. 4a, by dookreślić krąg podmiotów zobowiązanych	Naczelna Rada Adwokacka	<p><u>Aktualne brzmienie Projektu:</u></p> <p><i>„W przypadku gdy przedsiębiorca świadczy usługę polegającą na porównaniu produktów i przekazuje konsumentowi informacje dotyczące cech środowiskowych lub społecznych lub aspektów związanych z obiegiem zamkniętym, takich jak trwałość, możliwość naprawy lub recyklingu, produktów lub dostawców tych produktów, za istotne informacje uznaje się informacje na temat metody porównania, produktów będących przedmiotem porównania oraz dostawców tych produktów, a także działań mających na celu zapewnienie aktualności tych informacji.”</i></p> <p><u>Brzmienie Dyrektywy:</u></p> <p><i>W przypadku gdy przedsiębiorca świadczy usługę polegającą na porównaniu produktów i przekazuje konsumentowi informacje dotyczące cech środowiskowych lub społecznych lub aspektów związanych z obiegiem zamkniętym, takich jak trwałość, możliwość naprawy lub zdolność do recyklingu, produktów lub dostawców tych produktów, za istotne informacje uznaje się informacje na temat metody porównania, produktów będących przedmiotem porównania oraz dostawców tych produktów, a także działań mających na celu zapewnienie aktualności tych informacji.</i></p> <p><u>Proponowane brzmienie Projektu:</u></p>

			<p>„W przypadku gdy przedsiębiorca porównuje produkty i przekazuje konsumentowi informacje dotyczące cech środowiskowych lub społecznych lub aspektów związanych z obiegiem zamkniętym, takich jak trwałość, możliwość naprawy lub recyklingu, produktów lub dostawców tych produktów, za istotne informacje uznaje się informacje na temat metody porównania, produktów będących przedmiotem porównania oraz dostawców tych produktów, a także działań mających na celu zapewnienie aktualności tych informacji.”</p> <p><u>Uzasadnienie:</u></p> <p>Z aktualnego brzmienia nie wynika wprost, czy obowiązek dotyczy każdej reklamy porównawczej, czy jedynie świadczenie wyspecjalizowanej usługi polegającej na porównywaniu produktów. Może być to wynikiem bazowania na nieprecyzyjnym tłumaczeniu. Biorąc pod uwagę brzmienie Dyrektywy, a w szczególności punktu 6 preambuły, wydaje się, że obowiązek dotyczy każdej reklamy porównawczej, co warto doprecyzować w Projekcie.</p>
8.			
9.			
10.			

Autor opinii: adw. Roksana Kałużna-Bałazy.